

Posudek bakalářské práce

Anny Štěpničkové

Zvládání problémového chování u dětí s autismem

Anna Štěpničková zvolila pro svou práci téma v poslední době oblíbené, a to problematiku autismu, konkrétně tematiku problémového chování dětí s autismem. Cílem práce bylo „zamyslet se nad co nejefektivnějším zvládním problémového chování a možnostmi účinných forem prevence...“ (s. 7).

K cíli autorka směřovala už v teoretické části, ve které jednak popsala různé typy problémového chování, jednak popsala nějaké strategie řešení resp. odstraňování konkrétních způsobů chování. V teoretické části čtenář nalezne kapitoly pojednávající o autismu jako takovém, o problémovém chování, jeho projevech a možnostech zvládnání a o možnostech prevence (navržena je alternativní a augmentativní komunikace a strukturované učení). Následuje praktická část, pomocí které chtěla autorka dokreslit a podpořit tvrzení z teoretické části. Je zde zpracováno několik dotazníků, které vyplňovali rodiče dětí s autismem. Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jaké konkrétní projevy se u dětí s autismem objevují a jak je rodiče řeší.

K práci mám následující poznámky:

1. Teoretickou část bych jinak strukturovala. Autorka mě nepřesvědčila, že problémům s komunikací by měla být věnována samostatná kapitola. Naopak kapitola popisující teoretická východiska řešení problémů by měla být zařazena o úroveň výš, je to text, který je naplněním cíle.
2. Myslím, že by vzhledem k danému tématu bylo dobré vysvětlit, že existují různé typy autismu. Terminologií se autorka příliš nezabývala. Od začátku práce používá jen pojem autismus, asi v polovině se přidá i označení PAS (jen zkratka bez vysvětlení). Mám dojem, že pojem byl používán v literatuře, ze které Anna právě čerpala.
3. Kognitivně behaviorální terapii je oproti behaviorální terapii věnován výrazně menší prostor. Hodilo by se aspoň uvést příklad využití této terapie u dětí s autismem. Prosím studentku, aby to udělala při obhajobě.
4. Objevují se různé způsoby odkazování na citace, především nepřímé – někde pod čarou s uvedením strany, někde jen závorkou za textem se jménem autora. Logiku této strategie jsem nepochopila. Odkazů by mohlo být více. Např. v kapitole Odměny a tresty není odkaz ani jeden, přitom informace pocházejí jistě z nějaké publikace.

5. Metoda komunikace popsaná na s. 39 je Makaton?
6. Jsou používány špatné termíny – ústav sociální péče, Matouškův Slovník sociální práce je označen jako Slovník sociální péče (mimořádně chybí v seznamu použité literatury), v dotazníku je špatně označen i obor, který autorka studovala – sociální a pastorační služby místo práce).
7. Na předchozí poznámku navazuji s tím, že v textu je hodně formálních, gramatických i stylistických chyb. Gramatické jsou ve shodě podmětu s přísudkem, v pádech. Obsah nemá nadpis, chybí v něm úvod, stejné úrovně kapitol jsou uvedeny různou velikostí písma, není označena praktická část. Nejednotně je uveden i seznam použité literatury. Některé strany nejsou zarovnané napravo.
8. V praktické části není zpracována otázka č. 13 dotazníku. Dotazníkové šetření by mohlo být zpracováno promyšleněji. Některým informacím je věnována velká pozornost a jsou zpracovány v grafech, některé jsou uvedeny jen tak mimořádně.

Přes výše uvedené nedostatky mohu práci doporučit k obhajobě. Autorka cíl naplnila, je škoda, že jednotlivé části práce jsou nevyvážené a že je nedostatečná práce s literaturou. Líbí se mi, že na konci kapitol o jednotlivých typech problematického chování Anna uvedla příklady ze své praxe.

Prosím studentku, aby se vyjádřila k podnětům uvedeným v posudku výše a zodpověděla následující dotazy:

Může mít nějaké riziko, když v dotazníku uvedete příklady?

Vysvětlete pojmy autismus a poruchy autistického spektra (PAS).

Jak mohou spolupracovat rodiče a škola při odstraňování problémového chování.

Práci navrhuji hodnotit stupněm C-D (dobře – uspokojivě).

V Perálci dne 21. května 2011

Mgr. Marie Ortová
vedoucí bakalářské práce